

การศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน
และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

**The Study of Results Based Management and School-Based
Management on Educational Administration of the School Board
Administrators under the Secondary Educational Service Area 33**

ยุพเรศ พระวัย*
ประหยัด ภูมิโคกรักษ์**

บทคัดย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษา
1) เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาและการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33 จำนวน 196 คน ได้มาโดยใช้เทคนิคการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 55 ข้อ โดยหาค่าความสอดคล้อง (IOC) ที่ระดับ .92 และมีค่าความเชื่อมั่น

ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .83 และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยแจกแจงความถี่ของข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษาพบว่า

1) การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 มีระดับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านวัตถุประสงค์ มีค่าลำดับสูงสุด รองลงมา คือ ด้านผลลัพธ์ ด้านกิจกรรม และด้านปัจจัยนำเข้า ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์น้อยที่สุดคือ ด้านผลผลิต

*นักศึกษานิเทศศาสตร์ สาขาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

**ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประหยัด ภูมิโคกรักษ์ ปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

2) การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต มีระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า หลักการบริหารตนเอง มีค่าลำดับสูงสุดรองลงมา คือ หลักการตรวจสอบและถ่วงดุล หลักการกระจายอำนาจ และหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชนตามลำดับส่วนด้านที่มีการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์น้อยที่สุด คือ หลักการมีส่วนร่วม

คำสำคัญ : การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน

ABSTRACT

The purpose of this research was to study on three points, 1) results based management on educational administration applied by the school board administrators under the Secondary Educational Service Area 33, 2) school-based management on educational administration applied by the school board Administrators under the Secondary Educational Service Area 33, and 3) the effective results based management and school-based management on educational administration applied by the school board administrators under the Secondary Educational Service Area 33. Research sample consisted of 196 school board administrators under the Secondary Educational Service Area 33 obtained by using specified sampling technique. Data were collected the sample from all schools under the Secondary

Educational Service Area 33 using 5-rating scales questionnaires, which contained 55 questions in total. The IOC at .92 and the reliability at 0.83 by Cronbach's alpha coefficient were tools applied to test the reliability and validity of data. Descriptive analysis including frequency, percentage, mean value and standard deviation (s.d.) was also used for data processing.

The research revealed that:

1) The results based management on educational administration applied by the school board administrators under the Secondary Educational Service Area 33 in general was at the high level. When consideration each aspect found that the highest level of the results based management on educational administration applied was at the aspect of purpose, followed by the result aspect, the activity aspect, and the input aspect respectively, while the lowest level of results based management applied was at the aspect of product.

2) According to the school board Administrators, the school-based management on educational administration applied by the school board Administrators under the Secondary Educational Service Area 33 in general was at the high level. When consideration each aspect found that the highest level of the school-based management on educational administration applied was at the principle of self management, followed by the principle of check and balance, the principle of decentralization, and the principle of return power to people in order, where-

as the lowest level of the school-based management on educational administration applied was at the principle of participation.

Key words: The Study of Results Based Management and School-Based Management on Educational Administration

ความสำคัญและที่มา

ในปัจจุบันการปฏิรูปการบริหารราชการและต้องการให้ตอบรับการการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของยุคโลกาภิวัตน์ที่มีการแข่งขันกันสูงในประเทศไทยเพื่อสร้างศักยภาพของระบบราชการไทยให้รองรับกับกระแสการเปลี่ยนแปลงและยกระดับขีดความสามารถรวมทั้งมาตรฐานการทำงานให้สูงเทียบเท่าระดับสากล ภายใต้แผนปฏิรูประบบการบริหารภาครัฐได้มีการปรับปรุงระบบการบริหารงานราชการให้มีความทันสมัย จึงได้มีการเปลี่ยนแปลงกระบวนการบริหารแบบเดิมที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้า ซึ่งได้แก่ทรัพยากรต่างๆ ที่รัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติงานพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 5 พ.ศ. 2545 ได้บัญญัติไว้ว่า การบริหารราชการตามพระราชบัญญัตินี้ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนเกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ ความมีประสิทธิภาพความคุ้มค่าในเชิงภารกิจแห่งรัฐ การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การลดภารกิจและยุบเลิกหน่วยงานที่ไม่จำเป็น การกระจายภารกิจและทรัพยากรให้แก่ท้องถิ่น การกระจายอำนาจตัดสินใจ การอำนวยความสะดวกและตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยมีผู้รับผิดชอบต่อผลงานในการปฏิบัติหน้าที่ของส่วนราชการต้องใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้คำนึงถึงความผิชอบของผู้ปฏิบัติงาน การมีส่วนร่วมของประชาชน การเปิดเผยข้อมูล การติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานทั้งนี้

ตามความเหมาะสมของภารกิจ (สำนักงานก.พ. : 2552)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแสดงให้เห็นองค์กรภาครัฐต่างๆ รวมทั้งสถานศึกษาจึงได้มีการปฏิรูประบบการบริหารราชการเป็นแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ฉบับที่ 5 พ.ศ.2545 ซึ่งการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management :RBM) คือการบริหารงานโดยมุ่งเน้นผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานที่สอดคล้องเป็นไปในแนวทางเดียวกันกับภารกิจและวัตถุประสงค์ที่กำหนดสำหรับงานนั้นๆ โดยผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นมีความคุ้มค่าประหยัด (Economy) การบริหารทรัพยากรที่ใช้มีประสิทธิภาพ (Efficiency) และได้ผลงานที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร (Effectiveness) และสามารถกำหนดตัวชี้วัดผลการดำเนินงานได้อย่างชัดเจน ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นประโยชน์ตรงต่อความต้องการของประชาชน โดยดำเนินการตามกรอบความคิดในเรื่องการวัดผลการปฏิบัติงานในการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์อันได้แก่ การเริ่มกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการ และการป้องกันปัจจัยต่างๆ นำเข้าสู่กิจกรรมหรือการดำเนินงานจนแปลงให้เป็นผลผลิตและผลลัพธ์ ซึ่งการบริหารโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ได้มีการอธิบายขอบเขตไว้ในเอกสารของสำนักงาน ก.พ. เรื่อง การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยคุณหญิงทิพาวดี เมฆสวรรค์ การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ มีเนื้อหาที่ครอบคลุมเทคนิคในการบริหารหลายเรื่อง เริ่มตั้งแต่การวัดผลการปฏิบัติงาน (Performance Measurement) ซึ่งถือได้ว่าเป็นหัวใจในการบริหารลักษณะนี้ เพราะหากไม่สามารถวัดผลงานได้ เราก็ไม่สามารถปรับปรุงให้เกิดผลงานที่ดีขึ้นได้ การเทียบงาน (Benchmarking) เป็นการปรับปรุงผลสัมฤทธิ์ของงาน กระกระบวนการทำงานโดยเทียบวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) คุณภาพการให้บริการ (Service Quality)

เป็นการยกระดับคุณภาพของการบริหารให้ผู้บริหารพอใจ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน(Performance Auditing) เพื่อสร้างความเชื่อมั่นในความถูกต้องของข้อมูล การประเมินผลโครงการ (Program Evaluation) เป็นการพิสูจน์ความสำเร็จของโครงการ และยืนยันความสัมพันธ์ระหว่างตัวชี้วัดและผลสัมฤทธิ์ การมอบอำนาจและให้อิสระในการทำงาน (Devolution and Autonomy) เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้บริหารระดับกลางและระดับต้นให้ทำงานได้อย่างเต็มศักยภาพ และแก้ไขปัญหาได้ทันเวลา การวางแผนองค์กรและแผนกลยุทธ์ (Corporate and Strategic Planning) เป็นการสร้างความเกี่ยวข้องในการทำงานทุกระดับให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยไม่ละเลยผลสัมฤทธิ์ในระยะยาวและการทำสัญญาผลการปฏิบัติงาน (Performance Contracting) เป็นการสร้างการต่อรองในการกำหนดผลสัมฤทธิ์ เงื่อนไขการปฏิบัติงาน และสิ่งตอบแทนในระบบราชการ (ทิพาวดี เมฆสวรรค์, 2543)

จะเห็นได้ว่า จะเห็นได้ว่า ได้กำหนดให้ทุกส่วนราชการที่จะทำภารกิจใดต้องมีแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนนั้น เพื่อให้ทราบแนวทางการปฏิบัติราชการที่มีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีการแสดงผลลัพธ์ให้เห็นได้ว่าจะเกิดประโยชน์อย่างไรบ้างในภารกิจนั้น มีการอบระยะเวลาและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและมีการรับรู้ผลสำเร็จของงานนั้นมีการอบระยะเวลาและผู้รับผิดชอบที่ชัดเจนและมีการรับรู้ผลสำเร็จของงานนั้นว่าเกิดขึ้นจริงตามเป้าหมายได้เพียงใด การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (Results Based Management : RBM) ที่นำมาใช้ในการปฏิรูประบบราชการให้เกิดประสิทธิภาพ

ด้วยความสำคัญของการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ และการบริหารโรงเรียนเป็นฐานดังกล่าว ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาเพื่อเป็นข้อมูลและใช้เป็นแนวทางปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการดำเนินงานบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของสถานศึกษาให้มีความเหมาะสม มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 33
- 3) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพ

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตของเนื้อหา
การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ของผู้บริหารสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ศึกษาการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านวัตถุประสงค์ ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกิจกรรมด้านผลผลิตและด้านผลลัพธ์การบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ใน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน ด้านหลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล
2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 1) ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 85 โรงเรียน
 - 2) กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 85 โรงเรียนจำแนกเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน 85 คน รองผู้อำนวยการโรงเรียนจำนวน 111 คน รวม 196 คน ได้มาโดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง จากทุกโรงเรียนสังกัดสำนักงาน

เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33

3. ขอบเขตด้านตัวแปร

1) ตัวแปรอิสระ มีดังนี้

การมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงาน

1.1 วัตถุประสงค์ (Objectives)

1.2 ปัจจัยนำเข้า (Inputs)

1.3 กิจกรรม (Process)

1.4 ผลผลิต (Outputs)

1.5 ผลลัพธ์ (Outcomes)

2) ตัวแปรตาม คือ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานหลักการกระจายอำนาจหลักการมีส่วนร่วมหลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชนหลักการบริหารตนเองหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามการศึกษากิจการงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา และการบริหารโรงเรียนเป็นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ใช้มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) โดยหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) พบว่ามีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .83

2. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากมหาวิทยาลัยมหาสารคาม ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 196 ชุด และเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามคืนมา จำนวน 196 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยนำข้อมูลจากแบบสอบถามการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์กับการบริหารงานโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ (Frequency) หาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามตำแหน่ง โดยใช้สถิติทดสอบ t-test (Independent Samples t-test) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

ผลการวิจัย

1. การศึกษากิจการงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{x} = 4.23$, S.D. = 0.59 และจากการจำแนกเป็นรายข้อพบว่าด้านวัตถุประสงค์ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย = 4.34, S.D. = 0.57 ด้านผลลัพธ์ อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.28$, S.D. = 0.51 ด้านกิจกรรม อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.25$, S.D. = 0.62 ด้านปัจจัยนำเข้า อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.16$, S.D. = 0.63 และ ด้านผลผลิตอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.64

2. การศึกษากิจการงานแบบโรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ $\bar{x} = 4.11$, S.D. = 0.62 และจากการจำแนกเป็นรายข้อพบว่าด้านหลักการบริหารตนเอง อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.24$, S.D. = 0.51 ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล อยู่ในระดับมาก $\bar{x} = 4.20$, S.D. = 0.64 ด้านหลักการกระจายอำนาจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.59 ด้านหลักการมี

ส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 4.14$, S.D. = 0.59 และ ด้านหลักการดำเนินงานการจัดการศึกษาให้ประชาชนอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย $\bar{x} = 3.78$, S.D. = 0.73

3) แนวทางการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์และแนวทางการบริหารงานโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพทัศนะของผู้บริหารในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพในด้านวัตถุประสงค์โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจในการบริหารงานโดยจะศึกษาสภาพปัญหา วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยเมื่อปัญหาได้รับการจัดการแก้ไข การพัฒนาจึงจะเกิดขึ้นได้ส่งผลให้มีการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและการบริหารให้มีประสิทธิภาพการใช้โรงเรียนเป็นฐานในการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ

ทัศนะของผู้บริหาร การบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ด้านหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานในขั้นต้นจะต้องมีการประชุมเพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจแนวทางในการขับเคลื่อน มีการประชุมพร้อมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชนในการขับเคลื่อน มีการประชุมพร้อมทั้งคณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน ผู้ปกครอง ให้เกิดความเข้าใจมากยิ่งขึ้นในการทำงาน

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล

1. สรุปผลการวิจัย

1) ผลการวิเคราะห์การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 33 มีระดับการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านวัตถุประสงค์ด้านผลลัพธ์ด้านกิจกรรมด้านปัจจัยนำเข้าด้านผลผลิต

2) ผลการวิเคราะห์การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 33 มีระดับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือ ด้านหลักการบริหารตนเองด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุลด้านหลักการกระจายอำนาจด้านหลักการมีส่วนร่วมและด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน

3) การบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานกับการบริหารโรงเรียนเป็นฐานที่มีประสิทธิภาพทัศนะของผู้บริหารในการบริหารงานแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่มีประสิทธิภาพในด้านวัตถุประสงค์โดยการกำหนดวิสัยทัศน์และพันธกิจในการบริหารงานโดยจะศึกษาสภาพปัญหา วิเคราะห์จุดเด่นจุดด้อยการบริหารโรงเรียนเป็นฐาน ด้านหลักการกระจายอำนาจ การบริหารงานในขั้นต้นจะต้องมีการประชุมเพื่อให้บุคลากรมีความเข้าใจแนวทางในการขับเคลื่อน

2. อภิปรายผล

การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา 33 มีการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะการบริหารงานในองค์กรให้ประสบความสำเร็จตามวัตถุประสงค์นั้น การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่ง ปัจจุบันผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอโดยการเข้ารับการอบรมหรือการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้นเพื่อเป็นผู้ที่มีความรู้

ความสามารถในการบริหารองค์กร สามารถจูงใจบุคคลอื่นให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน มีระบบ ค่านิยม และอุดมการณ์ของตนที่เข้มแข็ง เป็นผู้เปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความเชื่อ แรงจูงใจ ความเชื่อมั่น ซึ่งจะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงานของครูให้เอาใจใส่ต่อการทำงาน มีพฤติกรรมที่ทำให้ผู้ร่วมงานเกิดการยอมรับ ศรัทธา เป็นผู้มีความสามารถในการชักนำให้คนอื่นมีความคิดเห็นคล้ายตาม เกิดความรู้สึกชื่นชม เลื่อมใส ไว้วางใจ ให้การยอมรับในตัวผู้นำ จนส่งผลให้เกิดแรงจูงใจในตัวผู้ตามให้มีความพยายาม และตั้งใจทำงานมากกว่าที่เคยทำปกติ โดยผู้นำสามารถใช้อำนาจ และอิทธิพลเพื่อเปลี่ยนแปลงให้ผู้ตามเกิดการรับรู้ตระหนักในความสำคัญ และคุณค่าของตนเอง สามารถโน้มน้าวจิตใจของผู้ตามให้ยึดประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ตนเอง ยกย่องความต้องการของผู้ตามให้สูงกว่าเดิม การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33 ตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของผู้บริหารสถานศึกษาอยู่ในระดับมากที่สุด 5 ด้าน โดยเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปถึงค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักการบริหารตนเอง ด้านหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล ด้านหลักการกระจายอำนาจ ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักการคืนอำนาจการจัดการศึกษาให้ประชาชน ตามลำดับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากร ชุมชน ผู้ปกครอง เป็นต้น มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ผู้บริหารจัดให้มีการพัฒนาบุคลากร มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครอง ชุมชนให้เข้าใจในการทำงาน และมีการกระจายอำนาจการตัดสินใจให้คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง เช่น ร่วมตัดสินใจเกี่ยวกับทิศทางการศึกษา สนับสนุนกิจกรรมการศึกษา การจัดทำหลักสูตร และติดตามผลการศึกษา เป็นต้น

ผลการวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ศักดิ์ดา แดงเถิน (2555) พบว่า ครูมีทัศนคติต่อการบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การบริหารงานด้านวิชาการ รองลงมา คือ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไปและการบริหารงานงบประมาณอยู่ในลำดับสุดท้าย เปรียบเทียบทัศนคติของครูที่มีเพศต่างกันต่อการบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหาร ไม่แตกต่างกันและครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อการบริหารงานโรงเรียนโดยใช้หลักการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของคณะอง สวัสดิ์ดิษฐ์ (2547) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานนั้น ประกอบด้วย คือ หลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วม หลักการคืนอำนาจจัดการศึกษาให้ประชาชน หลักการบริหารตนเอง และหลักการตรวจสอบและถ่วงดุล

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

จากผลการวิจัยผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับผลสัมฤทธิ์และตัวชี้วัดการประกันคุณภาพภายในที่ชัดเจนรวมถึงกระบวนการถ่ายถอดนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติที่มีความชัดเจนและเหมาะสมเสริมสร้างและพัฒนาความเข้าใจเกี่ยวกับกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการทำงานมีการจัดระบบเทคโนโลยีที่มีความเหมาะสม มีความรู้ความเข้าใจและความเชื่อมั่นในระบบเทคโนโลยี ผู้บริหารควรให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อความก้าวหน้าของผู้ร่วมงานเป็นรายบุคคลควรได้รับการกระจายอำนาจจากส่วนกลางมายังสถานศึกษาอย่างเต็มรูปแบบ คณะกรรมการสถานศึกษาควรมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วิธีการดำเนินงานของโรงเรียนและสนับสนุนด้านทรัพยากรที่มุ่งเน้นการพัฒนาผู้เรียนเป็นสำคัญสถานประกอบการควรมีส่วนร่วมในการจัดการ

ด้านการเรียนรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาอาชีพสถานประกอบการ ในชุมชนสถานศึกษาควรจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ที่สอดคล้องกับนโยบายและความต้องการของท้องถิ่น อย่างชัดเจนและผู้บริหารรายงานผลและเผยแพร่ผลการ ดำเนินงานแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ชุมชนและสาธารณชน อย่างกว้างขวาง

2. ข้อเสนอแนะสำหรับกรวิจัยต่อไป

1) ควรศึกษาการบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบผลสำเร็จในการบริหาร จัดการเชิงคุณภาพเปรียบเทียบกับการบริหารแบบมุ่งผล

สัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษาทั่วไป

2) ควรศึกษาปัจจัย สาเหตุของการบริหาร แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

3) ควรศึกษาการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในโรงเรียนขนาดต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางการประยุกต์ ใช้สำหรับผู้บริหารสถานศึกษาอื่น ๆ

4) ควรศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้ การบริหารแบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ที่ส่งผลต่อการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน

บรรณานุกรม

กระทรวงศึกษาธิการ. ทศวรรษที่สองของการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย, 2552.

_____. พรบ. ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา, 2547.

_____. สวัสดิการสำนักงาน ก.พ., 2550 : 4

คณะอง สวัสดิการฯ. การศึกษามีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาที่บริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราชเขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น. 2547.

ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. การปฏิรูประบบราชการ: ยุทธศาสตร์สำคัญของการเปลี่ยนแปลง. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน, 2541.

วีระยุทธ ชาตะกาญจน์. เทคนิคการบริหารสำหรับนักบริหารการศึกษามีอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2551.

สมค์ร์ ฐักดี และคณะ. รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานสำหรับโรงเรียนประถมศึกษานขนาดเล็กสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษตราด. วารสารการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. 2554. ปีที่ 6 (1), 143 - 156.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. ผลการดำเนินงานด้านการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วม. (ออนไลน์). เข้าถึงได้จาก: http://www.opdc.go.th/special.php?spc_id=3&content_id=303, 8 ธันวาคม, 2555.

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552.

อุทัย บุญประเสริฐ. รายงานการวิจัยการศึกษาแนวทางการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในรูปแบบการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ, 2542.